

Poštovani predstavnici gradova i opština Jugoistočne Evrope,

Zadovoljstvo nam je da nakon uspešno završenog postupka revizije i šest meseci posvećenog rada u kojem je učestvovalo više od 100 sagovornika i stručnjaka iz oblasti lokalnog ekonomskog razvoja i standardizacije opštinskih usluga, predstavimo neke od najnovijih prednosti i mogućnosti unapređenog BFC SEE Programa i IV Edicije međunarodnog BFC SEE standarda.

U susret novim procesima certifikacije i regionalne trke između najuspešnijih gradova i opština jugoistočne Evrope koja nas očekuje tokom 2023. godine, radujemo se novim izazovima koji su kreatori povoljnog poslovnog okruženja postavili ispred nas.

Uvereni da ćemo zajedno uspeti da odgovorimo postavljenim zadacima i da će se upravo Vaša opština naći među prvim nosiocima prestižnog BFC SEE sertifikata i na taj način pozicionirati na investicionoj mapi Jugoistočne Evrope, pozivamo Vas da se u nastavku ukratko informišete o pojedinostima i perspektivama koje ovaj jedinstveni program nudi.

S poštovanjem,

Violeta Jovanović,
Izvršni direktor NALED-a i član BFC SEE Regionalnog saveta

SAZNAJTE...

- Šta je Partnerstvo za konkurentniji region?
- Šta je BFC SEE Program?
- Koje su prednosti i koristi za BFC SEE gradove i opštine?
- Koliko je BFC SEE Program atraktivan za opštinu?
- Koji su motivi opštine da učestvuje u BFC SEE Programu?
- Koje su koristi za opštinu od posedovanja BFC SEE sertifikata?
- Koje su novine IV edicije BFC SEE standarda?
- Koji su to kriterijumi koje jedna opština mora da ispuni da bi se našla među najuspešnijim opštinama u regionu?
- Koliko traje proces sertifikacije i koliko važi BFC SEE sertifikat?
- Koja je procedura za učešće opštine u BFC SEE Programu?

ŠTA JE PARTNERSTVO ZA KONKURENTNIJI REGION?

Partnerstvo za konkurentni region (KOR Partnerstvo / CORE Partnership) sa preko 20 institucija i organizacija iz regiona jugoistočne Evrope predstavlja jedinstvenu platformu i mehanizam koji omogućava regionalnu saradnju i razmenu znanja o implementaciji reformskih procesa u cilju unapređenja uslova poslovanja, ubranog privrednog rasta i pospešivanja procesa evropskih integracija.

Kao nadogradnja BFC SEE Mreže za povoljno poslovno okruženje u jugoistočnoj Evropi ova platforma je inspirisala brojne regionalne inicijative i implementirala projekte u vrednosti od preko 7 miliona evra, uz podršku ključnih međunarodnih institucija (GIZ, SDC, USAID, SIDA, RCC, EBRD, World Bank), kao i privatnih partnera.

Pored BFC SEE Programa koji se sa velikim uspehom sprovodi više od 10 godina, ključne aktivnosti KOR Partnerstva čine razmena dobrih praksi i iniciranje reformi za bolje poslovno okruženje u oblasti elektronskih građevinskih dozvola, angažovana sezonskih radnika, kao i facilitiranje razvojnih partnerstava između javnog i privatnog sektora.

Prednosti KOR Partnerstva

- Usaglašavanje i unapređenje uslova poslovanja u regionu jugoistočne Evrope
- Identifikovanje i replikacija najboljih praksi EU i regiona
- Prenos dobrih praksi čija primena doprinosi porastu pozicije na svetskim listama konkurentnosti
- Jačanje imidža jugoistočne Evrope kao investicione destinacije kroz zajednički pečat kvaliteta
- Podsticanje ekonomske saradnje i razmene, privlačenje novih investicija u region
- Jačanje konkurentnosti opština i rangiranje na međunarodnim listama (Financial Times)
- Promocija certifikovanih opština i izgradnja prepoznatljivosti na nacionalnom i međunarodnom nivou
- Identifikovanje sredina koje imaju najveći potencijal za razvoj i ulaganje – od strane države, donatora i investitora
- Podrška nacionalnih i međunarodnih institucija i donatora
- Privilegovan položaj i dodatne mogućnosti u pogledu uvođenja inovativnih modela saradnje privatnog i javnog sektora (DeveloPPP) koji doprinose sveukupnom razvoju lokalne zajednice

ŠTA JE BFC SEE PROGRAM?

BFC SEE predstavlja jedinstveni program za poboljšanje i usklađivanje uslova za poslovanje, koji podstiče i omogućava povezivanje i saradnju između najuspešnijih gradova i opština, sa ciljem privlačenja novih investicija u region jugoistočne Evrope.

Program je baziran na principima dobre i efikasne uprave i namenjen je pre svega lokalnim samoupravama koje zauzimaju proaktivan pristup u razvoju svojih investicionih potencijala.

KOJE SU PREDNOSTI BFC SEE PROGRAMA?

Program pruža opštinama i gradovima jasne smernice o tome kako da unaprede svoje performanse, nivo kvaliteta i efikasnosti usluga prema privatnom sektoru, kao i konkurentnost lokalne privrede na regionalnom i međunarodnom nivou.

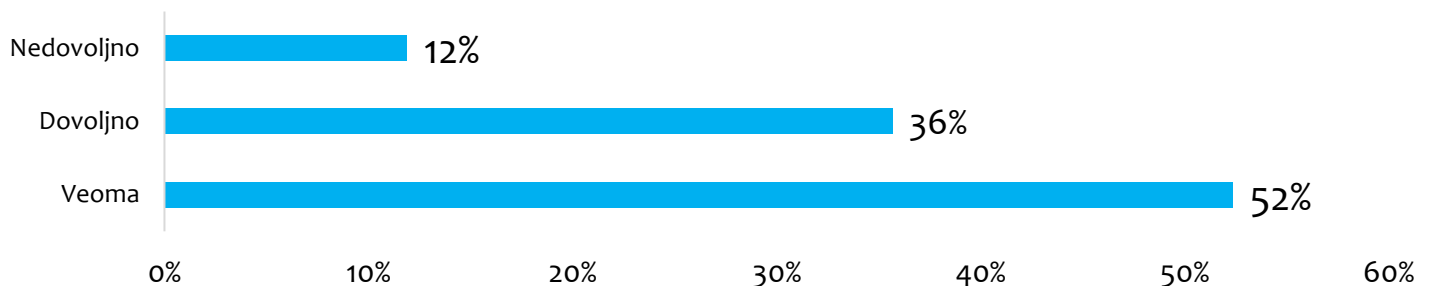
Privredi i investitorima koji žele da presele ili prošire svoje poslovanje BFC SEE obezbeđuje stabilno i predvidivo poslovno okruženje i pomaže u identifikovanju opština i gradova koji nude najbolje uslove za ulaganje i imaju najveći potencijal za razvoj u jugoistočnoj Evropi.

Za državu BFC SEE Program predstavlja jasan signal koje su to opštine i gradove koji imaju potencijala za LER i koje bi trebalo dalje podsticati u stvaranju boljeg poslovnog ambijenta.

Na regionalnom nivou, kroz uvođenje EU standarda BFC SEE Program doprinosi jačanju saradnje, razmeni iskustava, kao i učešće u zajedničkim regionalnim inicijativama čime u velikoj meri doprinosi i olakšava ispunjavanje obaveza iz procesa evropskih integracija.

KOLIKO JE BFC SEE PROGRAM ATRAKTIVAN ZA OPŠTINU?

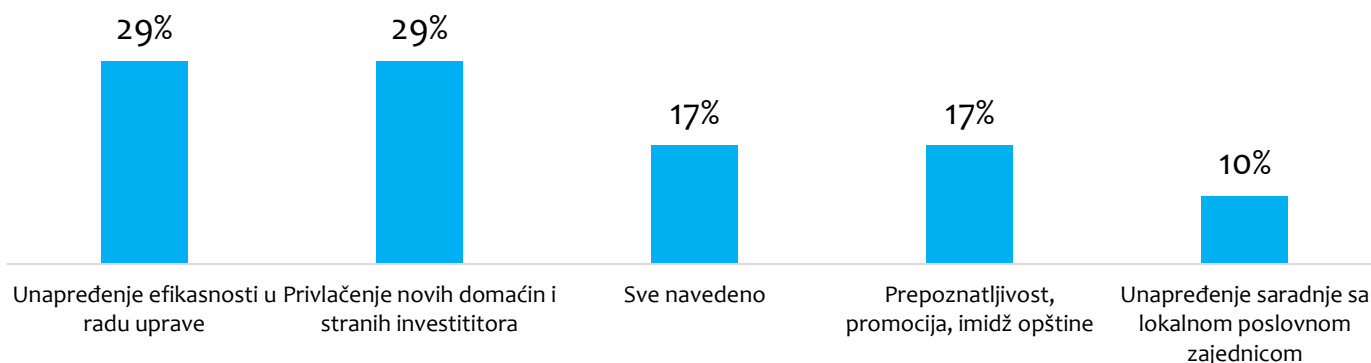
Rezultati sprovedenog istraživanja pokazuju da blizu 90% ispitanih opština i gradova smatraju BFC SEE Program atraktivnim.

S druge strane, 3/4 ispitanih opština i gradova koje nikada nisu bile učesnice BFC SEE Programa, smatra da bi učešće u njemu za njih bilo korisno, a gotovo sve one koje su do sada učestvovala (98%) bi preporučilo drugim opštinama da uzmu učešće u ovom programu.

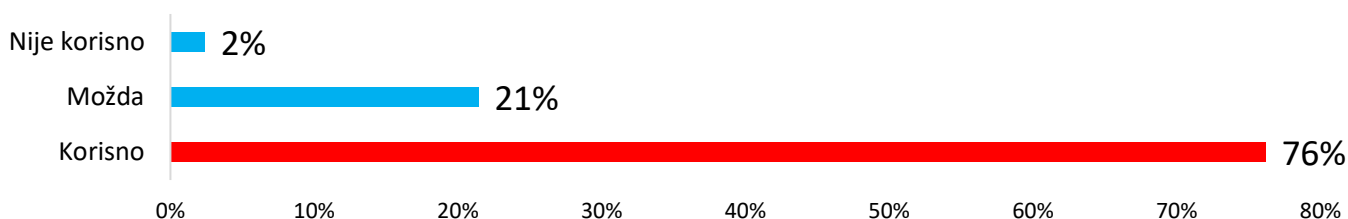
KOJI SU MOTIVI OPŠTINE DA UČESTVUJE U BFC SEE PROGRAMU?

Kao najčešće motive za učešće u BFC SEE Programu, opštine navode: **unapređenje efikasnosti u radu uprave, privlačenje novih investicija i prepoznatljivost, promociju i imidž opštine.**

KOJE SU KORISTI ZA OPŠTINU OD POSEDOVANJA BFC SEE CERTIFIKATA?

Više od 3/4 ispitanika među certifikovanim opštinama smatra da je posedovanje BFC SEE sertifikata korisno, a da lokalna privreda ima koristi od istog smatra čak 83% certifikovanih opština.

Kao najveće koristi koje opština dobija učešćem u BFC SEE Programu opštine izdvajaju:

- **prepoznatljivost i promocija u zemlji i inostranstvu**
- **moгуćnost dodatnog finansiranja kroz učešće u projektima**
- **veće umrežavanje i povezivanje BFC opština u cilju razmene iskustava i primera dobrih praksi**

KOJE SU NOVINE IV EDICIJE BFC SEE STANDARDA?

Najnovija IV edicija BFC SEE standarda razvijena je na osnovama uspešno primenjivane prethodne edicije, ali i prepoznate potrebe za uvođenjem sadržaja i metodoloških izmena koje prate i promovišu novije razvojne tendencije. Ove novine se sažeto mogu predstaviti u četiri tačke:

- Uvode se numerički pokazatelji performansi lokalne samouprave koji će omogućiti merenje efekata odluka, mera i aktivnosti vezanih za lokalni ekonomski razvoj.
- Uvodi se praksa standardizovanog prikupljanja i vrednovanja razvojnih modela i inovacija, primenjenih u radu lokalnih samouprava, čime će se omogućiti razmena primera najboljih praksi i jača saradnja i povezivanje između najuspešnijih gradova i opština.
- Uvodi se set novih kriterijuma u oblasti digitalizacije opštinskih usluga, zaštite životne sredine i cirkularne ekonomije kao jednog od tri stuba održivog razvoja svake lokalne zajednice.
- Uvodi se mogućnost eksternog istraživanja stavova lokalne poslovne zajednice što će predstavljati dodatnu vrednost i pružiti jasne smernice u pravcu kreiranja povoljnog poslovnog okruženja.

KOJI SU TO KRITERIJUMI KOJE JEDNA OPŠTINA MORA DA ISPUNI DA BI SE NAŠLA MEĐU NAJUSPEŠNIJIM OPŠTINAMA U REGIONU?

Kriterijumi za certifikaciju predstavljaju neku vrstu podsetnika o tome kako sve jedna opština treba da razvija sopstvene kapacitete.

Uspešna certifikacija podrazumeva ispunjenje definisanih standarda, tj. svojevrsnu garanciju da će postojeći privrednici, kao i potencijalni investitori, dobiti usluge i informacije na način koji olakšava poslovanje. Certifikat znači da je lokalna samouprava dokumentovala da su procesi i usluge koje sprovodi u svom radu u skladu sa kriterijumima certifikacije, te da je to potvrdila eksterna, nezavisna i stručna komisija.

Kvalitet lokalnog poslovnog okruženja ocenjuje se na osnovu više od 60 potkriterijuma koji su grupisani u 10 kategorija:

Strateški usmeren razvoj lokalne zajednice sa jasno definisanim planom infrastrukturnog razvoja i kapitalnih investicija u čijem planiranju su učestvovali i predstavnici građana i privrede
Funkcionalna kancelarija za lokalni ekonomski razvoj koja brine o realizaciji prioritetnih razvojnih projekata i aktivno saraduje sa lokalnom poslovnom zajednicom
Partnerski odnos lokalne samouprave i privrednika kroz funkcionalan Privredni savet koji je regionalno prepoznat kao nezaobilazni mehanizam u kreiranju povoljne poslovne klime na lokalnu i kanal za komunikaciju s privredom koja na ovaj način postaje najefikasniji promotor investicionih potencijala opštine.
Uspostavljen efikasan sistem za dobijanje građevinskih dozvola sa jasnim i transparentnim procedurama i instrukcijama koji su na raspolaganju zainteresovanim investitorima
Proaktivan pristup u promociji investicionih potencijala sa informacijama o mogućnostima ulaganja, komparativnim prednostima opštine i povoljnostima za poslovanje i investiranje
Predvidivost troškova poslovanja i odgovorno upravljanje finansijama kroz uređen i funkcionalan mehanizam za predstavljanje tačnih ili orijentacionih troškova poslovanja u procesu investicionog planiranja
Podrška lokalnom tržištu rada kroz jasno definisane mere i programe prekvalifikacije i dokvalifikacije prema potrebama lokalne privrede
Podsticajna politiku i podrška razvoju preduzetništva kroz set finansijskih i nefinansijskih mera, podsticaja i olakšica za one koji su zainteresovani da pokrenu poslovanje
Strateško opredeljenje ka zaštiti životne sredine i lokalnu politiku taksi i naknada koja stimuliše uključivanje privatnog sektora u cirkularnu ekonomiju, a sve u cilju podizanja ekološke svesti građana, privrednika, lokalne samouprave i komunalnih preduzeća
Usmerenost ka digitalizaciji administrativnih postupaka i uspostavljanje inovativnih rešenja u pružanju informacija i usluga građanima i poslovnom sektoru kroz elektronske servise

KOLIKO TRAJE PROCES CERTIFIKACIJE I KOLIKO VAŽI BFC SEE CERTIFIKAT?

Za realizaciju procesa predviđeno je najviše 12 meseci, ali ovaj period zavisi od same opštine i kod pojedinih može biti završen znatno ranije. Proces je u potpunosti automatizovan i realizuje se u okviru posebno razvijenog i prilagoenog softvera kojem opština ima pristup i dostavlja određenu dokumentaciju kao dokaz ispunjenosti definisanih kriterijuma.

Celokupan proces certifikacije gradova i opština sa povoljnim poslovnim okruženjem u jugoistočnoj Evropi osmišljen je da bude održiv na način da jednom uspostavljene kvalitetne procedure i postupci u lokalnoj administraciji nastavljaju da funkcionišu i nakon uspešne realizacije procesa. Period važenja sertifikata ograničen je na 3 godine, što uslovljava kontinuiranu proveru, unapređenje i održivost uspostavljenih procedura.

Nakon uvodne obuke za predstavnike opštinskog tima za certifikaciju, sledi faza evaluacije u kojoj se proverava trenutno stanje u opštini u pogledu ispunjenosti definisanih kriterijuma, nakon čega se opštinskom rukovodstvu dostavlja izveštaj sa konkretnim preporukama za unapređenje koje je potrebno implementirati u određenom periodu. Po završetku faze implementacije sledi poslednja faza verifikacione provere i potvrde ispunjenosti uslova za sticanje BFC SEE sertifikata od strane nezavisne međunarodne Verifikacione komisije.

KOJA JE PROCEDURA ZA UČEŠĆE OPŠTINE U BFC SEE PROGRAMU?

Procedura je maksimalno pojednostavljena i za učešće zainteresovane opštine u BFC SEE Programu potrebno je dostaviti elektronsku prijavu koja se nalazi na zvaničnom BFC SEE sajtu (www.bfc-see.org) ili se direktno obratiti nadležnom Tehničkom sekretarijatu koji će nakon validacije prijave dostaviti sve neophodne informacije i instrukcije.

Kontakt Tehničkog sekretarijata:

Nacionalna alijansa za lokalni ekonomski razvoj – NALED
Makedonska 30, Beograd
E-mejl: office@bfc-see.org
Telefon: 011 / 33 73 063